Ўзбекистон овози

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 248 (21. 114) 1991 йил 24 декабрь сешанба

Баҳоси 8 тийин.

ОЛМАОТА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Мустақил давлатлар — Озарбайжон Республикаси, Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Молдова Республикаси, Россия Федерацияси (РСФСР), Тожикистон Республикаси, Туркманистон, Ўзбекистон Республикаси ва Украина,

демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, улар ўртасидаги муносабатлар давлат суверенитетини ва суверен тенгликни, ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат дахлсиз ҳуқуқни ўзаро тан олиш ва ҳурмат қилиш, ҳуқуқий тенглик ва ички ишларга аралашмаслик қоидалари, куч ишлатишда ва куч ишлатиш билан дўқ қилишдан, иқтисодий ва бошқа ҳар қандай тазйиқ усулларидан воз кечиш, низоларни тинч бартараф этиш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, шу жумладан, оз сонли миллатларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилиш, мажбуриятларни ҳамда ҳамма эътироф қилган халқаро ҳуқуқ қоидалари ва меъёрларини ҳалол бажариш асосида ривожланишини йўлга қўйишга интилиб;

бир-бирининг ҳудудий яхлитлигини ҳамда мавжуд чегаралар бузилмаслигини тан олиб ва ҳурмат қилиб;

чуқур тарихий илдизларга эга бўлган дўстлик, яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлаш халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади ҳамда тинчлик ва хавфсизлик ишига хизмат қилади, деб ҳисоблаб;

фуқаролар тинчлигини ва ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги Битимнинг мақсадлари ва қоидаларига содиқ қолиб,

қуйидагиларни билдирадилар:

Ҳамдўстлик қатнашчиларининг ўзаро алоқалари тенглик асосида тузиладиган ҳамда Ҳамдўстлик қатнашчилари ўртасидаги битимларда белгиланадиган мувофиқлаштирувчи муассасалар орқали тенг ҳуқуқлилик қоидаси асосида амалга оширилади, мазкур Ҳамдўстлик давлат ҳам эмас, давлатлар устидан турадиган тузилма ҳам эмас.

Халқаро стратегик барқарорликни ва хавфсизликни таъминлаш мақсадида ҳарбий-стратегик кучларнинг бирлашган қўмондонлиги ва ядро қуроли устидан ягона назорат сақланиб қолади; томонлар бир-бирларининг ядросиз ва (ёки) бетараф давлат мақомига эришиш муддаосини ҳурмат қиладилар.

Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги қуйидаги барча қатнашчиларнинг розилиги билан собиқ ССР Иттифоқига аъзо бўлган давлатларнинг, шунингдек, Ҳамдўстлик мақсадлари ва қоидаларига шерик бўладиган бошқа давлатларнинг унга қўшилиши учун очиқдир.

Умумий иқтисодий маконни, Умумевропа ва Европа-Осиё бозорларини вужудга келтиришда ва ривожлантиришда ҳамкорлик қилишга содиқлик тасдиқланади.

Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги барпо этилиши билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўз фаолиятини тўхтатади.

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ўз конституцияларидаги тартиб-қоидаларга биноан собиқ ССР Иттифоқининг шартномалари ва битимларидан келиб чиқадиган халқаро мажбуриятларнинг бажарилишига кафолат берадилар.

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ушбу декларация қоидаларига оғишмай риоя этиш мажбуриятини оладилар.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Россия Федерацияси (РСФСР) номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Туркманистон номидан
С. НИЁЗОВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК.

ОЛМАОТА, 1991 йил 21 декабрь.

● ОЛМАОТА. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов ҳужжатга имзо чекмоқда.
А. ЗУФАРОВ олган сурат.

ЭНДИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЙЎҚ

ОЛМАОТА, 21 декабрь. (ТАСС мухбири). Яна тўққиз кундан кейин Совет Иттифоқи ташкил топганига 70 йил тўлган бўлур эди. Бироқ бугундан бошлаб Совет Иттифоқининг умри тугади. Олмаотадаги учрашувда Ҳамдўстлик давлатларининг мухтор вакилларига шу йилнинг 30 декабригача собиқ ССР Иттифоқининг тузилмаларини тугатиш юзасидан, шунингдек, Ҳамдўстликнинг мувофиқлаштирувчи муассасалари ҳақида давлат бошлиқлари кенгашининг муҳокамасига таклифлар киритиш топширилди.

Ўнлаб авлодлар томонидан мисқоллаб йиғилган буюк давлат энди фақат хариталардагина қолди. Оғир йилларда ўзининг юздан ортиқ халқини бир бутун қилиб жипслаштира олиш қобилиятини неча марталаб исботлаган ягона давлат ўрнида Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги юзага келмоқда. Унинг 11 аъзоси мутлақо мустақил бўлиб, марказий ҳукуматга бўйсунмайди.

Михаил Горбачевнинг зўр куч-ғайратларига ва ён беришларига қарамай, Иттифоқ шартномасининг уч хил нусхаси бугун архив ҳужжатлари бўлиб қолди, холос.

29 декабрь—Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови ва Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш куни

САМИМИЯТ РАМЗИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов 22 декабрь якшанба куни эрталаб Фарғонага борди. Вилоят оммавий маданий марказ уйида республика Президентлигига номзод билан учрашув бўлди. Сайловчилар билан бўлган бу мулоқотда вилоят барча шаҳар ва районларининг вакиллари қатнашдилар. Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг раиси Ғ. Фозилов фарғоналиклар Ислом Абдуғаниевич Каримовни алоҳида самимият билан иззат-ҳурмат қилишларини, шу сабабли ҳам вилоятда 800 дан ортиқ меҳнат жамоасида республика Президенти лавозимига И. А. Каримов номзоди кўрсатилганлигини қўллаб-қувватлашга бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтганлигини айтди.

Қувадаги Гулистон жамоа хўжалигининг раиси, Президентликка номзоднинг ишончли вакили М. Шербўтаев И. А. Каримовнинг таржимаи ҳоли ҳақида, унинг камтарлиги, ишчанлиги, дадиллиги, инсонга ғамхўр ва меҳрибон раҳбарлиги халққа, айниқса қишлоқ меҳнат аҳлига қулайлик яратиш тўғрисидаги қатор фармон ва қарорларга имзо чекканлиги ҳақида тўлқинланиб гапирди.

— Ислом Каримов «пахта иши» вазиятни ғоятда чигаллаштирган, қамашлар авжга чиққан, одамларнинг руҳи синиқ, қўли ишга бормай қолган бир пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасига раҳбар бўлди, — дейди М. Шербўтаев. — У кенг жамоатчилик билан фикрлашиб, «пахта иши» бўйича ноҳақ қамалган кўп кадрларнинг оқланишига эришди. Марказий Қўмитанинг собиқ биринчи котиби Иномжон Усмонхўжаев ҳам шахсан Ислом Каримовнинг катта ёрдами туфайли яқинда қамоқдан озод қилинди. Бугун у Фарғонада, ўз оиласи бағрида.

— Президентимиз янги партияга асос солди. Биз унинг яна кўп ишлар қилишига ишонамиз, — деди Ўзбекистон ХДП Фрунзе район кенгашининг биринчи котиби И. Раҳмонов. — Районимизнинг 50 минг аҳолиси И. Каримов учун овоз беради. Мен кўп раҳбар ходимларни

(Давоми иккинчи бетда)

Жаҳон дарвозасини очган унутилмас тўрт кун

ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАРДА ТАРИХИЙ ОДИМ

● Ўзбекистон Республикаси Президен ти И. А. Каримовни Анқара аэропортида кутиб олиш маросими.

И. А. КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти:

Туркия Ўзбекистонни тан олди, буни ўзбек халқи зўр мамнуният билан кутиб олди. Эндиликда муносабатларимиз тағин ҳам мустаҳкамроқ бўлишига ишонаман.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ, ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТЛИГИГА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН НОМЗОД ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ КАРИМОВ БОШЧИЛИГИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ТУРКИЯ ЖУМҲУРИЯТИГА РАСМИЙ ТАШРИФИ ТААССУРОТЛАРИДАН

МЕН ЎЗБЕКНИНГ ЖИГАРБАНДИМАН

ТУРКИЯ орқали Мустақил Ўзбекистонга расмий равишда жаҳон дарвозаси очилди. Ўзбекистонликларнинг Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси, Туркия жумҳурияти Президенти Турғут Ўзолнинг рағбати билан амалга оширган Туркияга ташрифи ташқи сиёсатдаги биринчи тарихий муҳим қадам бўлди.

ЧИНАКАМ ҳур, озод, мустақил давлат дунё ҳамжамиятисиз, жаҳон бозорисиз, инсоният яратган буюк қадриятларсиз тенглар ичида тенг, иқтисодда, сиёсатда, маданиятда халқ иродаси, манфаати, истиқболи билан муштарак яшолмаслиги равшан эди. Бунга эришмоқ учун, биринчи галда марказ — Москванинг қонли исканжасидан озод бўлиш, аср оша бўйнимизда совуқ илон янглиғ чирмашиб ётган тобеълик занжирини парчалаб ташлаш, ўз тақдиримизни қоғозда, сўзда эмас, амалда ўзимиз ҳал этиш, тарихимиз, бугунимиз ва эртамиз солномасини холис, ҳалол, пок, илмий тафаккур мезони билан яратиш ҳуқуқига эга бўлиш, тилимизни таҳқир ботқоғидан тортиб олиш, виждон эркинлигига эргашиш ҳам қарз, ҳам фарз эди.

1989 йилнинг чиндан ҳам об-ҳаво, сиёсат, иқтисод, ижтимоий ҳаёт қайнаб-ёниб турган саратонида Ўзбекистон давлати тепасига келган Ислом Каримов буни теран ўйларди. Иш бошлабоқ журналистларни йиғиб, ўз режалари, орзу-умидлари билан ўртоқлашган Ислом Абдуғаниевичнинг дил сўзлари ҳамон қулоғимда жаранглаб турибди:

— Мен ўзбекнинг жигарбанди, ўзбек халқининг бир бўлаги сифатида бутун борим билан Ўзбекистон меҳнаткашлари манфаати йўлида, Ўзбекистоннинг ҳар томонлама гуллаб-яшнаши учун хизмат қиламан!

(Давоми учинчи бетда).

Турғут ЎЗОЛ,
Туркия Жумҳурияти Президенти

Ислом Каримов жанобларининг Туркия Жумҳуриятига биринчи ташрифи турк-ўзбек сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларини янада кенгайтиришга кўмаклашади.

Сулаймон ДЕМИРЭЛ,
Туркия Жумҳурияти Бош вазири

Қардош Ўзбекистон халқининг мустақиллигини тан олган илк давлат бўлишдан ва бу тарихий қарорнинг ҳаммамиз учун ғоятда самимий ва самарали бўлган сафарингиз чоғида қабул қилинганлигидан алоҳида бахтиёрлик ҳисларини туймоқдамиз.

● Туркия Жумҳуриятининг биринчи президенти Камол Ота-турк мақбарасини зиёрат қилиб, унинг даҳмасига гулчамбар қўйиш пайти.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

Протоколи

Мустақил давлатларнинг ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги битимда ва Олмаота декларациясида Бирлашган қўмондонлик остидаги умумий ҳарбий-стратегик маконни сақлаб қолиш ва ядро қуролини ягона назорат қилиш тўғрисидаги қоидага асосланиб, аҳдлашувчи олий томонлар қуйидагилар ҳақида келишиб олдилар:

Қуролли Кучларни ислоҳ қилиш тўғрисидаги масала ҳал этилгунича Қуролли Кучларга қўмондонлик қилиш маршал Е. И. Шапошниковга топширилсин.

Шу масала юзасидан таклифлар 1991 йил 30 декабргача давлатлар бошлиқларининг муҳокамасига ҳавола этилсин.

Озарбайжон Республикаси номидан А. МУТАЛИБОВ
Арманистон Республикаси номидан Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН
Беларусь Республикаси номидан С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан Н. НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси номидан А. АКАЕВ
Молдова Республикаси номидан М. СНЕГУР
Россия Федерацияси (РСФСР) номидан Б. ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси номидан Р. НАБИЕВ
Туркманистон номидан С. НИЁЗОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан И. КАРИМОВ
Украина номидан Л. КРАВЧУК.

ОЛМАОТА,
1991 йил 21 декабрь.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ ДАВЛАТ БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

Қарори

Ҳамдўстликка аъзо бўлган давлатлар Мустақил давлатлар ҳамдўстлигини барпо этиш тўғрисидаги битимнинг 12-моддасига биноан,

ҳар бир давлатнинг БМТ Устави юзасидан мажбуриятларни бажариш ва шу ташкилот ишида тўла ҳуқуқий аъзолари сифатида қатнашиш ниятига асосланиб,

Беларусь Республикаси, СССР ва Украина БМТнинг дастлабки аъзолари эканликларини эътиборга олиб,

Беларусь Республикаси билан Украина БМТда суверен мустақил давлатлар сифатида қатнашиб келаётганликларидан мамнуният изҳор этиб,

ўз халқларининг ва бутун халқаро жамиятнинг манфаатлари йўлида БМТ Устави асосида халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашишга азму қарор бериб,

қарор қилдилар:

1. Ҳамдўстлик давлатлари Россиянинг БМТдаги СССР аъзолигини, шу жумладан, Хавфсизлик Кенгашидаги ва бошқа халқаро ташкилотлардаги доимий аъзолигини давом эттириши учун уни қўллаб-қувватлайдилар.

2. Беларусь Республикаси, РСФСР, Украина Ҳамдўстликдаги бошқа давлатларнинг БМТдаги ва бошқа халқаро ташкилотлардаги тўла ҳуқуқли аъзолиги масалаларини ҳал этишда кўмаклашадилар.

Олмаота шаҳрида 1991 йил 21 декабрь куни озарбайжон, армани, беларусь, қозоқ, қирғиз, молдован, рус, тожик, туркман, ўзбек ва украин тилларида бир нусхада тузилди. Барча матнлар баб-баравар кучга эгадир. Асл нусха Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади. Беларусь Республикасининг ҳукумати ушбу протоколнинг тасдиқланган нусхасини Аҳдлашувчи Олий Томонларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан А. МУТАЛИБОВ
Арманистон Республикаси номидан Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН
Беларусь Республикаси номидан С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан Н. НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси номидан А. АКАЕВ
Молдова Республикаси номидан М. СНЕГУР
Россия Федерацияси (РСФСР) номидан Б. ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси номидан Р. НАБИЕВ
Туркманистон номидан С. НИЁЗОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан И. КАРИМОВ
Украина номидан Л. КРАВЧУК.

ОЛМАОТА,
1991 йил 21 декабрь.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИНИНГ МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ МУАССАСАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Битим

1. Ҳамдўстлик давлатларининг умумий манфаатлар соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш учун Ҳамдўстликнинг олий органи — «Давлат бошлиқлари кенгаши», шунингдек, «Ҳукумат бошлиқлари кенгаши» тузилсин.

2. Ҳамдўстлик давлатларининг мухтор вакилларига собиқ ССР Иттифоқи тузилмаларини тугатиш тўғрисидаги, шунингдек, Ҳамдўстликнинг мувофиқлаштирувчи муассасалари ҳақидаги таклифларни 1991 йил 30 декабргача Давлат бошлиқлари кенгашининг муҳокамасига тақдим этиш топширилсин.

Озарбайжон Республикаси номидан А. МУТАЛИБОВ
Арманистон Республикаси номидан Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН
Беларусь Республикаси номидан С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан Н. НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси номидан А. АКАЕВ
Молдова Республикаси номидан М. СНЕГУР
Россия Федерацияси (РСФСР) номидан Б. ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси номидан Р. НАБИЕВ
Туркманистон номидан С. НИЁЗОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан И. КАРИМОВ
Украина номидан Л. КРАВЧУК.

ОЛМАОТА,
1991 йил 21 декабрь.

ЯДРО ҚУРОЛИ СОҲАСИДА БИРГАЛИКДА ҚУРИЛАДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Битим

Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Россия Федерацияси (РСФСР) ва Украина (бундан кейин «Қатнашувчи давлатлар» деб юритилади).

ядро қуролини тарқатмасликка содиқ эканликларини тасдиқлаб,

барча ядро қуролларини тугатишга интилиб,

халқаро барқарорликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш истаги билан қуйидагилар ҳақида келишиб олдилар:

1-модда.

Бирлашган сратегик қуролли кучлар таркибига кирувчи ядро қуроллари Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги барча қатнашчиларининг коллектив хавфсизлигини таъминлайди.

2-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги мажбуриятни тасдиқлайдилар.

3-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар ядро қуроли масалаларига оид сиёсатни биргаликда ишлаб чиқадилар.

4-модда.

Беларусь Республикаси ва Украина ҳудудларида ядро қуроли бутунлай тугатилмагунча уни ишлатиш зарурлиги тўғрисидаги қарор битимда қатнашувчи давлатларнинг бошлиқлари билан келишиб, РСФСР Президенти томонидан қатнашувчи давлатлар биргаликда ишлаб чиққан тартиб-қоидалар асосида қабул қилинади.

5-модда.

1. Беларусь Республикаси, Украина ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги 1968 йил шартномасига ядросиз давлатлар тарзида қўшилиш ва кафолотлар тўғрисида МАГАТЭ билан тегишли битим тузиш мажбуриятини оладилар.

2. Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар ядро қуролини ёки бошқа ядровий портловчи қурилмаларни ва технологияларни, шунингдек, мазкур ядровий ва портловчи қурилмалар устидан назоратни на бевосита, на билвосита бирон-бир бошқа давлатга бермаслик; худди, шунингдек, ядро қуролига эга бўлмаган бирон-бир бошқа давлатга бошқа бирон-бир усулда ядро қуролини ёки ўзга ядровий портлаш қурилмаларини ишлаб чиқариш ёки қўлга киритишда, шунингдек, мана шундай қурол ёки портловчи қурилмалар устидан назоратни қўлга киритишига ёрдам бермаслик, бунга рағбатлантирмаслик ва ундамаслик мажбуриятини оладилар.

3. Ушбу модда иккинчи бандининг қоидалари ядро қуролини Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Украина ҳудудидан уни йўқ қилиш мақсадида РСФСР ҳудудига олиб боришга тўсқинлик қилмайди.

6-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар халқаро шартномага мувофиқ ядро қуролини тугатишга кўмаклашадилар. 1992 йил 1 июлигача Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Украина тактик ядро қуролининг биргаликдаги назорат остида қисмларга ажратиш учун заводлар ҳузуридаги марказий базаларга олиб кетилишини таъминлайдилар.

7-модда.

Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Россия Федерацияси (РСФСР), Украина ҳукуматлари стратегик ҳужум қуролларига оид шартномани ўз давлатларининг Олий Кенгашлари тасдиғига тақдим этиш мажбуриятини оладилар.

8-модда.

Ушбу битим тасдиқланиши лозим. У барча тасдиқлаш ёрлиқларини сақлаш учун РСФСР ҳукуматига топширилгандан кейин ўттизинчи куни кучга киради.

Олмаота шаҳрида битта асл нусхада беларусь, қозоқ, рус ва украин тилларида тузилди, барча матнлар баб-баравар кучга эгадир.

Беларусь Республикаси номидан С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан Н. НАЗАРБОЕВ
Россия Федерацияси номидан Б. ЕЛЬЦИН
Украина номидан Л. КРАВЧУК

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА 1991 ЙИЛ 8 ДЕКАБРЬ КУНИ МИНСК ШАҲРИДА БЕЛАРУСЬ РЕСПУБЛИКАСИ, РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ (РСФСР), УКРАИНА ТОМОНИДАН ИМЗОЛАНГАН БИТИМГА ДОИР

Протокол

Озарбайжон Республикаси, Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Молдова Республикаси, Россия Федерацияси (РСФСР), Тожикистон Республикаси, Туркманистон, Ўзбекистон Республикаси ва Украина тенг ҳуқуқли асосларда ҳамда Аҳдлашувчи Олий Томонлар сифатида Мустақил давлатлар ҳамдўстлигини тузадилар.

Мустақил давлатлар ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги Битим Аҳдлашувчи Олий Томонлардан ҳар бири учун Битим тасдиқланган пайтдан бошлаб кучга киради.

Мустақил давлатлар ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги Битим асосида ва уни тасдиқлаш вақтида қўйилган қўшимча шартларни ҳисобга олиб, Ҳамдўстлик доирасидаги ҳамкорликни тартибга солувчи ҳужжатлар ишлаб чиқилади.

Ушбу протокол Мустақил давлатлар ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги Битимнинг таркибий қисмидир.

Олмаота шаҳрида 1991 йил 21 декабрь куни озарбайжон, армани, беларусь, қозоқ, қирғиз, молдован, рус, тожик, туркман, ўзбек ва украин тилларида бир нусхада тузилди. Барча матнлар баб-баравар кучга эгадир. Асл нусха Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади, Беларусь Республикасининг ҳукумати ушбу протоколнинг тасдиқланган нусхасини Аҳдлашувчи Олий Томонларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан А. МУТАЛИБОВ
Арманистон Республикаси номидан Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН
Беларусь Республикаси номидан С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан Н. НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси номидан А. АКАЕВ
Молдова Республикаси номидан М. СНЕГУР
Россия Федерацияси (РСФСР) номидан Б. ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси номидан Р. НАБИЕВ
Туркманистон номидан С. НИЁЗОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан И. КАРИМОВ
Украина номидан Л. КРАВЧУК.

ОЛМАОТА,
1991 йил 21 декабрь.

ҲАМДЎСТЛИК: У ҚАНДАЙ МЕВА БЕРАДИ

1991 йил 21 декабрь, Олмаота.

Ҳужжатлар, Баёнот, битимлар ва бошқа ҳужжатлар имзоланди. Ниҳоят қирқ минутча давом этган матбуот конференциясида 11 республика давлат раҳбарлари, мутахассислар туни билан кўз юммай ишлаб чиққан ва ҳозиргина имзоланган асосий ҳужжатлар мазмун-моҳияти ихчам, лўнда баён этиб берилди. Жаҳоннинг аксарият мамлакатларидан келган 300 журналистдан ҳар бирининг саволлари бор эди. Бироқ Президентлар ўз давлатларига шошардилар.

Олмаота аэропортида биринчи бўлиб Ўзбекистон Республикаси Президенти самолётининг двигателлари юргизилди. И. А. Каримов ўз давлати пойтахтига бошқа Президентлардан олдинроқ етиб келди.

«Тошкент — 2» тайёрагоҳи расмий кузатиш ва кутиб олиш маросимларидан кўпининг гувоҳи. Лекин бу галги учрашувни бу ерда ҳозир бўлган ҳукумат аъзолари, оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари ўзгача интизорлик билан кутардилар.

— Ўн бир мустақил республика давлат бошлиқларининг Олмаота учрашувидан келиб чиқадиган энг муҳим сабоқ шуки, — дейди И. А. Каримов самолёт пиллапояси ёнида журналистлар билан суҳбатда, — бу сафар етти ўлчаб бир кесиш қабилида иш тутилди. Ҳар ким ўзи танлаган йўлидан воз кечмаган ҳолда масалага ёндошди. Ҳеч ким ўзини бир четда қолган мусофирдек ҳис қилмаслиги керак. Бутунлай ажраб кетишни ўйлаганларнинг фикри нотўғри. Неча ўнлаб йиллар марказ зарбаси остида ўрнатилган муносабатларни бирдан узиб бўлмайди, бунга ҳожат ҳам йўқ. Айниқса, Ўрта Осиё республикалари, хусусан Ўзбекистоннинг иқтисодий аҳволи шундай муносабатларга муҳтож. Ҳамдўстликка кирган давлатлар ҳимояси ҳам муҳим масаладир...

Бир ниятимни айтмай ўтолмайман. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон бир-бирларига ёндош, жондош давлатлар. Улар бир жон-бир тан бўлиб оғир кунларда яқин қўшниларини кўпроқ қувватласалар истиқбол ғоят самарали бўлур эди. Муайян қийинчиликлар нисбатан осонроқ ечилур эди.

— Ислом Абдуғаниевич, бугун Олмаотада имзоланган ҳужжатлар республикамиз миллий мустақиллигига ҳалал бермайдими?

«Ўзбекистон овози» мухбирининг саволига Президент «йўқ, аксинча» деб жавоб берди. Энди ҳамма республикаларни битта жиловда тутган «марказ» тузилмалари йўқ. Мустақиллик истаган, иқтисодий муносабатларда эркинлик талаб қилган дастлабки республикаларнинг аввало кучли республикалар — сўнгра кучли марказ принципига қарши М. Горбачев ёқлаган «кучли марказ» энди йўқ. Ҳар томонлама тенг ҳуқуқли давлатлар эндиликда ўз хоҳишларига кўра бирлашяптилар. Улар ички ва ташқи сиёсатларни эркин белгилайдилар.

Олмаота учрашувининг асосий хусусияти ҳақида берилган саволга республикамиз раҳбари шундай жавоб берди.

— Новоогареводаги учрашувларда марказ ҳар қандай йўл билан асосан ўзини сақлаб қолиш учун курашган эди. Бугун ундай эмас. Агар мустақиллик бўлмас экан, баён қилинган мақсадларга ишонч ҳам бўлмайди. 30 декабрда Минскда яна шундай учрашув бўлади. Республикалараро тузилмалар ҳақида батафсил келишиб оламиз. Бу тузилмалар буйруқ бериш эмас, мувофиқлаштириш вазифасини бажаради.

Мудофаа масалалари ҳам Минскда кўриб чиқилади. Менинг фикримча, бу соҳани НАТОга ўхшаш бир андоза асосида йўлга қўйиш керак. Армиянинг бирлашган қўмондонлиги тузилса, Ўзбекистон ҳам тенг асосларда унда қатнашиши зарур.

— Муҳтарам Президент, чоғроқ республикаларнинг раҳбарлари ядро қуроли тугмачаларига эгалик ҳақида баралла фикр юритяптилар. Шу воситанинг айрим муҳим қисмлари бизда ҳам бор деб эшитаман...

— Ядро, атом деганлари инсониятга, умуман тирик мавжудотга хавф солувчи даҳшатдир, — деди Ислом Абдуғаниевич мухбирингизнинг саволига жавобан. — Айрим раҳбарлар қандайдир мақсадларни кўзлаб бу қуролга эгалик қилиш ҳақида гапиряптилар... Бу ўзини ўзи ўлдириш дегани эмасми?! Одамлар ҳаётига, тинчликка хавф солувчи, иқтисодиётимизга кони зарар бўлган бу воситанинг нима кераги бор? Мен бу тўғрида гапни чўзиб ўтиришни истамайман. Чернобиль фалокати айрим арбобларнинг эс-ҳушини жойига келтириши зарур...

Келинглар, биз қурол-аслаҳа тўғрисида эмас, тинч-тотув яшаш, эркин меҳнат ва ижод қилиш, халқимизга муносиб турмуш яратиш ҳақида қайғурайлик, — деди И. А. Каримов пировардида.

Ҳа, Олмаота жаҳон тарихига кирди. 1991 йил 21 декабрь куни «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи» деб аталган тоталитар тузумга узил-кесил жаноза ўқилди.

Олмаота учрашуви ўн бир давлат халқларига Мустақил Давлатлар ҳамдўстлиги деган ниҳолни ҳадя қилди. Бу ниҳол мевасининг таъми қандай бўларкин!

А. АБДУБАННОПОВ,
«Ўзбекистон овози»нинг махсус мухбири.

МУСТАҚИЛЛИК — РЕСПУБЛИКА БАХТИ

Тарихда қайси бир раҳбар ўз халқи учун савобли, хайрли иш қилса, унинг номи авлодлардан авлодларга ўтиб юради. Бундай табаррук номларни халқимиз зўр иззат-ҳурмат билан тилга олади.

Узоққа бормай, яқин ярим аср кўзгусига қарайлик. Фарғона канали қурилиши Улуғ Ватан уруши йилларида халқ хўжалигига оқиллик билан раҳбарлик қилган Усмон Юсупов номи билан бевосита боғлиқ. Тошкентдаги даҳшатли зилзиладан кейин пойтахтнинг қайта тикланиши, осмонўпар биноларнинг барпо этилиши, фан ва маданиятимизнинг ривожи ҳақида гап борганда албатта Шароф Рашидовни эслаймиз.

Инсонлар учун энг табаррук нарса — ҳеч кимга қарам бўлмай мустақил яшашдир. Ўзбекистон жумҳурияти мустақилликка чиқиб, энг юксак бойлик — маънавий бойликка эришмоқда. Бу бойлик моҳияти жиҳатдан олтиндан қиммат, тоғдан баланд, денгиздан чуқурроқдир.

Мустақиллик ўзбек халқининг ахлоқини, маънавий оламини юқори кўтаришга олиб келмоқда. Маънавият инсоннинг қадр-қиммат ва унинг юксак мавқеи, қатъий эътиқоди сўнмас ишонч билан узвий боғланади.

Маълумки, тараққиётнинг чинакам белгиси — мамлакатнинг катта-кичиклиги, ҳосилнинг мўл-кўллиги, табиий бойликларнинг кўплигидагина эмас, шу билан бирга ана шу юрт бағрида тарбия топган инсон руҳий оламининг қанчалик мустаҳкамлиги ва кенглигидадир.

Республиканинг мустақиллиги, халқнинг маънавий бойликка эришганлиги тўғрисида гап кетганда кўз олдимизга биринчи навбатда Ўзбекистон Президентлигига номзод Ислом Каримовнинг қиёфаси келади.

Юртда тинчлик, халқлар ўртасида осойишталик ҳукм сурганда, халқ хўжалиги бир текис тараққий этиб борганда, фуқаролар яхши яшаётганда давлатни бошқариш унча қийин эмас, албатта. Лекин республика жуда оғир ва мураккаб даврга кирди. Халқ хўжалиги инқирозга учраб қимматчилик, тақчиллик, нарх-наво ўсиб бораяпти. Бундай шароитда юртга раҳбарлик қилиш мардлик-матонатни, оқиллик билан иш юритишни талаб қилади. Бунинг учун мустаҳкам асаб, чексиз сабр-тоқат лозим. Шуни ҳам айтиш керакки, оғир вазият раҳбар учун айни пайтда катта синов ҳамдир. И. А. Каримов барча қийинчиликларни мардонавор енгиб ўтиб, ўзининг кимлигини ва нимага қодирлигини яққол намоён этаётган раҳбарлардан. У республикага Президентлик қилаётган қисқа вақт ичида халқнинг турмушини енгиллатиш учун кўп иш қилди. У қўл ураётган ҳар бир иш халқнинг манфаатларидан, унинг орзу-умидларидан келиб чиқаётганини ҳамма яхши билади.

Ислом Каримовнинг Ўзбекистон фуқароларига Мурожаатидаги: «Мақсадимиз — одамларнинг кўнглини кўтариб, илму фанимизни, адабиётимиз ва санъатимизни умумбашарий майдонга қайтадан олиб чиқишдир» деган сўзлари ҳар бир илм ва маданият аҳлини мамнун этди.

Ҳамза номидаги санъатшунослик илмгоҳи жамоаси Ўзбекистон республикаси президентлигига Ислом Каримов номзодини тўла қўллаб-қувватлайди, унга шарафли, лекин осон бўлмаган ишларида барака ва омад тилайди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
Ҳамза номидаги санъатшунослик илмгоҳи директори.

М. ТУЛАХУЖАЕВА,
маҳаллий касаба уюшмаси раиси.

29 декабрь—Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови ва Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш куни

САМИМИЯТ РАМЗИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

кўрдим, улардан кўп ваъдалар эшитдим. Афсус бу ваъдалар қоғозда қолиб кетди. Районда гилам ишлаб чиқарадиган фабрика қуриш режалаштирилганига анча бўлди. У 1990 йилда ишга туширилиши лозим эди. Лекин қурилиш ҳануз бошлангани йўқ. Бу муаммони Ислом Каримов ҳал қилиб беради, деган умиддамиз.

Киров районидаги Киров номли давлат жамоа хўжалигининг директори С. Абдумажидов Ўзбекистон мустақил давлат деб эълон қилинганлиги учун шахсан И. А. Каримовдан чексиз миннатдор эканлигини изҳор қилди. Пахта харид нархининг оширилиши, режадаги пахтанинг 5 фоизи ва режадан ташқари тайёрланган пахтанинг ҳаммаси деҳқонга инъом қилинишидан бу хўжалик 12 миллион сўм қўшимча даромад олди. Нотиқ Бешариқ насос станциясининг иккинчи навбати ишга туширилса, қўшимча 10 минг гектар ер очиш имконияти туғилади, бунга эришиш учун Президентнинг ёрдамига муҳтожмиз, — деди.

Минбарга оппоқ соқолли отахон — Фарғона шаҳар Янгичек маҳалласи мачитининг уламоси Тоҳирҳожи Йўлдошев кўтарилди. У жамиятни маънавий жиҳатдан қайта тиклаш, ҳажга боришга имкон яратиш, хорижий давлатларда яшаб турган биродарларимизнинг юртимизга бемалол келиб кетиши, олийгоҳ талабалари стипендияларини ошириш, уларни қор кечиб пахта теришдан қутқариш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлиги учун Президентга самимий миннатдорчилик билдирди. Шунча хайрли ишларни амалга ошираётган номзодимиз шаънига маломат тоши отаётган, тирноқ ичидан кир қидираётган «доно»ларга худодан инсоф тилади. Сўнгра ўз устидаги чопонини ечиб сайловчиларнинг гулдурос қарсаклари остида Ислом Каримовга кийдириб қўйди.

Фарғона вилоят ҳарбий комиссариатининг бошлиғи Н. Бойченко республикамиз Президентининг ўлкамизда осойишталик ва барқарорликни сақлаш, турли миллат вакиллари ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятини ниҳоятда қадрланишини айтиб, мустақил Ўзбекистон давлати Президентлигига фақат Ислом Каримов муносиб номзод эканлигини таъкидлади.

Сўзга чиққан кишилар бутун фарғоналикларнинг Президентга бўлган ҳурмат-эҳтиромини ифодалаб, сайлов кунида Ислом Каримов учун овоз беражакларини айтдилар.

— Фарғонага меҳмон сифатида эмас, қадрдон дўст сифатида келдим. Сизларнинг ҳурмат-эҳтиромингиз менга омад йўлини очиб беради — деди И. А. Каримов ўз сўзининг бошида.— Фарғонадаги энг катта қийинчилик — ишсиз одамларни иш билан таъминлашдир. Бундан қутилишнинг йўли битта: у ҳам бўлса қишлоқларда кичик корхоналар қуришдир. Президентликка номзод сайловчиларга ўз дастурини баён қилгандан сўнг Туркияга қилинган сафар таассуротлари ва Олмаотада ўтказилган 11 республика президентларининг учрашуви якунлари тўғрисида ҳисоб берди.

Учрашув қатнашчилари Фарғона вилоятидаги барча сайловчиларга қарата мурожаатнома қабул қилдилар.

* * *

Шу куннинг иккинчи ярмида И. А. Каримов Андижон вилоятига ҳам борди.

Халқ депутатлари вилоят кенгашининг мажлислар залида сайловчилар билан учрашди. Учрашувда вилоят, шаҳар ва районларнинг вакиллари иштирок этдилар. Вилоят кенгашининг раиси Қ. Ҳолмирзаев жумҳурият ҳукумати юргизаётган сиёсатни маъқуллаб, ўзбек халқи ўз эрки, ўз бойлигига эга бўлганлиги, энди у чет эл билан бемалол гаплашиши, ёрқин келажагини ўзи белгилай олишини таъкидлади.

Халқ депутатлари Балиқчи район Кенгашининг раиси, Президентликка номзоднинг ишончли вакили Б. Раҳмонов Ислом Каримовнинг ҳаёт йўли, фаолияти ҳақида қисқача маъруза қилди. Илгари биз бир килограмм пахтанинг нархи қачон бир сўм бўларкин, деб орзу қилардик. Ҳозир бир килограмм пахта 3,5 сўм. Шу бир кило пахтадан учта кўйлак тайёрланади. Бу имкониятни президентликка номзодимиз яратди. Эндиликда Ўзбекистон олтини ўз тасарруфида бўлади. Ўзбек халқига хўрланган Наврўзи қайтариб берилди, Ислом динига йўл очиб қўйилди.

— Андижонликлар мустақил Ўзбекистон учун, халқимизнинг севимли фарзанди Ислом Каримов учун овоз берадилар, — деди халқ депутатлари Андижон район Кенгашининг раиси М. Юсупов, — Андижон қадим-қадимдан Қашқар билан алоқада. Уни кучайтириш, савдо-сотиқни жонлантириш учун «Андижон — Қашқар» ҳаво йўлини очиш зарур. Бунга Президентнинг ёрдамисиз эришиб бўлмайди.

Ўзбекистон Фанлар академияси қошидаги сейсмология олийгоҳи Андижон филиалининг бошлиғи З. Машрапов И. А. Каримов жумҳуриятга раҳбарлик қилган икки йил ичида тарихда қоладиган кўп ишлар қилганлиги, пахта якка ҳокимлиги тугатилганлиги, кўпболали, камқонли оналарга катта имтиёзлар берганлиги, ўзбек тили давлат тили мақомини олганлиги, ўзбеклар билан турклар ўртасида янги «Дўстлик кўприги» қурилганлиги ҳақида завқ билан гапирди.

Уруш ва меҳнат фахрийлари вилоят кенгашининг раиси Т. Каримова Ислом Каримовни инсоний фазилатлари. фахрийларнинг чинакам ғамхўри эканлиги ҳақида гапирар экан, Андижон, Советобод сув йўли қурилиши чўзилиб кетганлиги, уни тезлаштириш учун республика ҳукуматининг амалий ёрдами зарурлигини ҳам айтди.

Учрашувда Андижон тиббиёт олийгоҳининг янги комплекси қурилишига вазирликларнинг катта ёрдами кераклиги ҳам таъкидланди.

— Миллат миллатсиз яшолмайди, — деди вилоят уйғур маданият марказининг раҳбари Х. Мусаев, — шахсан Ислом Каримовнинг ташаббуси билан жумҳуриятимизда 56 та миллий маданият маркази ташкил этилгани яхши бўлди. Сайлов кунида Андижонда яшаётган 25 минг уйғурлар номидан ишонтириб айтаманки, биз жумҳурият президентлигига муносиб номзод И. А. Каримов учун овоз берамиз.

Учрашувда И. А. Каримов нутқ сўзлади. У Ўзбекистон, жумладан Андижон вилоятининг истиқболи ҳақида гапирди.

— Андижон бутун дунёга машҳур. Мен Туркияда бўлганимда ҳам Андижон ҳақида илиқ гаплар эшитдим, — деб таъкидлади И. Каримов. — янги йилнинг биринчи ўн кунлигида бир гуруҳ андижонликларни Измирга юборамиз. Биз ҳам турклармиз, у ердаги турклар қандай яшаётганлигини, кишини ҳайратга соладиган саройлари, мачитлари, ибодатхоналари, ширкатларини ўз кўзларингиз билан кўриб келасизлар. Биз ҳам шундай фаровон кунларга етиш учун курашайлик. Андижон аҳоли энг зич жойлашган вилоят. Шунга қарамасдан тақсимотга келганда жуда кам эътибор берилади. Биз буни назоратга оламиз, — деди И. А. Каримов.

Сайловчилар билан бўлган учрашув демократия, ошкоралик ва ишчанлик руҳида жонли, қизиқарли ўтди. Учрашув қатнашчилари Андижон вилоятидаги барча сайловчиларга қарата мурожаатнома қабул қилдилар.

Учрашувда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи котиби М. М. Расулов ва И. А. Каримовнинг водий бўйлаб сафарида ҳамроҳлик қилган бошқа масъул ходимлар қатнашдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ЖИПСЛИК ЗАРУР

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлида жуда кўп хайрли ишларни амалга оширмоқда. У ўзининг бутун куч-ғайрати ва билимини республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлаш ишига сарфлаяпти. Унинг номзоди Ўзбекистон Республикаси Президентлигига муносиб. 29 декабрда бўладиган сайловда барча сайловчиларни у киши учун овоз беришга чақираман.

Сир эмас, мустақилликка эришган республикамиз ҳозир оғир иқтисодий қийинчиликларни бошдан кечирмоқда. Лекин халқимиз айтганидек, ойнинг ўн беши қоронғу бўлса, ўн беши ёруғ бўлади. Шундай экан, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари бир ёқадан бош чиқариб ишлашлари ва Президентимиз теварагида жипслашишлари лозим.

А. РУЗИҚУЛОВ,
Уруш ва меҳнат фахрийси, Қашқадарё вилоятининг Ульянов райони.

Жаҳон дарвозасини очган унутилмас тўрт кун

ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАРДА ТАРИХИЙ ОДИМ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Бу сўзлар унинг дил сўзлари эканлигини, қалбида муҳрланиб қолганлигини 18 декабрь куни Истанбулда ватандошлар билан бўлган учрашувда яна бир бор ҳис этдик.

— Азизлар, жигарчилигимизни, аҳволимизни ўйлайлик. Икки йилча бурун она диёримиз, жумҳуриятимиз равнақини, мустақиллигини мен айтган эдим. Мен бу ишни, собиқ Коммунистик партиянинг йигирма саккизинчи съездида, партияни мустақил қилиш, ҳар бир жумҳуриятда ўзига хос партия бўлиши ҳақидаги фикрим билан давом эттирган эдим.

Мақсад, биринчи босқичда сиёсий мустақилликка эришиш эди. Эришилди ҳам. Иккинчи босқичда биронта одамнинг бурнини қонатмай, тинчлик йўли билан бусбутун жумҳуриятнинг мустақиллиги қонуний равишда қўлга киритилди. Ўзбек халқининг қаерда яшамасин асрий эзгу орзуси рўёбга чиқди.

Дунёга келган булоқ сувидек тоза, ёз осмонидек беғубор, хитой қоғозидек нозик норасида фарзандни авайлабасраб қолиш, вояга етказиш, мукаммал, чин ҳаёт йўлига солиб юбориш дунёдан умиди бор барча ота-оналар каби, ҳар биримизнинг яшашдан мақсадимиз, авлодлар олдидаги бурчимиз, тарих саҳифаларида абадул абад қолдирадиган изимиз, йигирманчи асрнинг сўнгги йилларида рақам этиладиган номимизнинг сифат кўзгусидир.

Туркияда интиқиб кутилган мустақилликнинг ақиқа тўйи бўлди, десак арзийди. Фарзандни дунёга танитиш, унинг истиқболдаги одими ҳудудларини зиёд этиш, дўстлари, ҳамкор, ҳамдардлари сафини кенгайтириш, иқтисодий, сиёсий, ижтимоий, маданий имкониятларини орттириш бир эшик ёпилса, иккинчи эшикни очиш шартини бажо келтириш пайти келганди.

Қадами қутлуғ фарзанднинг бойлик, бирлик, маънавий юксаклик жиҳатидан ўксинадиган, қимтинадиган ери йўқ эди. Авлодларидан мерос қолган табиат тақдим этган ер ости ҳам усти турли-туман маъданлар хазинаси, ота-боболаридан қолган тафаккур офтоби нури, беназир шаҳарлар, обидалар, эҳ-ҳе санаб адо этиб бўлмайдиган имкониятлари қўлига ўтган эди.

Хўш, қаерга чиқиш, ким билан яқиндан танишиш, илк қадамни қайси томонга ташлаш керак, деган савол турарди.

Ташрифига мунтазир, лутф-карамига мухтож, дўстликка ташна, ҳамкорликка интилган юртлар, шукурки, бисёр эди.

ТУРКИЯ ИБРАТИ

«Чет эл инвестицияларини манфаатли тарзда республикага жалб этиш, қўшма ишхоналар сонини кўпайтириш, етишиб чиққан тадбиркор-ишбилармонларга кенг имконият яратиб бериш, ташқи бозорга чиқиш ва ички бозорни товарлар билан бойитиш зарур».

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президентлигига номзод Ислом Каримов ўзининг республика фуқароларига сайловолди мурожаатида ташқи сиёсат соҳасидаги ўз режасини шундай ифодалайди. Бу режани амалга ошириш, чет эллардаги сиёсатчилар ҳам, иқтисодчилар ҳам Ўзбекистоннинг қай даражада иқтисодий ва маънавий салмоққа эгалигини англаб, бизнинг мустақил давлатимизни расман тан олиш ва тенг ҳуқуқли муносабатлар ўрнатиш тарафдори бўлиб турган бир пайтда қайси хорижий мамлакатга бориш, Ўзбекистоннинг манфаатини кўзлаб, ҳар томонлама—сиёсий, иқтисодий, маданий ҳамкорликни ривожлантириш, бу борада хатога йўл қўймаслик муҳим аҳамият касб этарди.

Номзодимиз тарихни, бугун ва эртани ўрганиб, таҳлил этиб, турмуш тарзи мағзини чақиб Туркияга назар солди. Туркиянинг Анқарадаги «Эсенбуға» ҳаво йўли тайёрагоҳида Ислом Каримовни 16 декабрда энг юксак мартабали меҳмон даражасида, Туркия жумҳурияти Президенти Турғут Ўзол бошлиқ олий раҳбарлари лойиқ ҳурмат ва иззат билан кутиб оладилар. Фахрий қоровул бошлиғи Ислом Каримовга ҳарбийлар удуми бўйича тантанали равишда ахборот берди. Ўзбекистон ҳамда Туркиянинг давлат гимнлари ижро этилди. Ислом Каримов ва Турғут Ўзол фахрий қоровул сафи бўйлаб ўтдилар.

Анқара шаҳрига жўнаш олдидан турк халқи вакиллари Шарқона удумга мувофиқ Ислом Каримов оёғи остида қўчқор қонини чиқазиб, худо олдида такбир тушириб, ишларига муваффақият, оқ йўл тилаб қолдилар. Президентимиз Ислом Каримов Турғут Ўзол билан бўлган учрашувда, Туркияга ташриф буюрганликларини жумладан бундай таърифлади:

— Маълум бўлсинки, Ўзбекистон Республикаси шу йил 31 августда мустақиллик эълон қилиб, ҳур давлат сифатида ўзининг илк қадамларини қўймоқда. Биламиз, бу йўлда у ҳали катта синовлардан, тўсиқлардан, қийинчиликлардан ўтиши керак.

Ҳозирги кунда Ғарб ва бошқа хорижий мамлакатларда бизга маслаҳат бераётганлар, ўз ҳамкорликларига чақираётганлар кўп. Бамисоли чорраҳада тургандаймиз, тўрт томонимизда ҳам йўл бор. Лекин, раҳбар бутун масъулиятни, халқ тақдирини ўйлаб бир йўлни танлаб олиши керак. Халқимиз учун Туркия йўли маъқул, деб танладим.

Бу ерга пок ният, холисона умид йўлида келдик. Тарихи муштарак, ота-бобоси, урф-одатлари, тили, дили ҳам дини бир икки халқ бир-бирини тез тушуниб, ўзаро манфаатли асосда тез амалий самараларга эришишга аминмиз.

● Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Жумҳурияти ўртасидаги ҳужжатларни имзолаш пайти.

● Истанбулдаги «Метро» савдо кўргазма комплексини кўздан кечириш вақти.

Раҳбаримиз иқтисодиётни ривожлантиришдаги катта муваффақиятларни таъкидлаб, Ўзбекистон мавжуд тажрибалардан ўрганиш йўлидан боришини таъкидлади.

Ташриф мароми меъёри ўзига хос: сўзлар оз, амалий учрашувлар, ҳисоб-китоб таҳлил, сўровлар кўп, тинимсиз ҳаракат, корхонадан-корхонага, турли соҳа мутахассислари билан учрашишга шошилиш... Тамадиқ онлари қисқа, уйқуга улгурамиз, кўпроқ кўрайлик, билмаганларни билайлик — кундалик иш шиори. Ташриф буюрганлар ўз соҳалари бўйича турли муассасаларга бориб, тажриба алмашиб, келажакда ҳамкорликда қиладиган ишларини келишиб олишар эди.

Тўрт кун давомида масофаси узоқ, учқич билан боғланадиган, аммо саноати, савдо-тижорат ишлари ривожланган, меъморчилиги эътиборга лойиқ тарихий обидаларга бой Туркия бош кенти Анқара, қадимий ва навқирон Истанбул, жаннатмакон, денгизлар билан ўралган Измир шаҳарларида бизни хушнуд кутиб олдилар. Ўндан ортиқ йирик саноат, ишхоналарида, университетда, музейларда, савдо-сотиқ марказларида бўлдик.

Туркия Президенти Турғут Ўзол, Бош вазир Сулаймон Демирэл жаноблари билан суҳбатлар, Анқара, Истанбул, Измир волийлари, маъмурияти, ўқув юртлари жамоаси ва туркиялик ишбилармонлар, савдо-сотиқ доиралари, ватандошлар билан учрашувларда турк орқадошларимизнинг ўзбек халқига бўлган меҳр-муҳаббатини ҳис этдик.

Ўзбекистон вакилларининг ташрифига, Президентимиз Ислом Каримовнинг холис, рақам ва аниқ далилларга асосланган мардона нутқ ва суҳбатлари Туркия телевидениеси ва радиоэшиттиришлари, барча матбуот нашрлари эътиборида турди. Ислом Каримовнинг нутқларидаги икки халқ дўстлиги, Ўзбекистоннинг табиий ва маънавий бойлигига, Туркиянинг тажрибаси, тараққиёт йўлига оид жумлалар сарлавҳаларга чиқариб берилди.

Ўзбекистоннинг аҳди мустаҳкамлигига, айтилаётган сўзлар, таклифлар моддий жиҳатдан таъминланганлигига, самимийлигига ишонч ҳосил қилган Туркия раҳбарияти ҳаммавақт, ҳар жиҳатдан Ўзбекистон билан бирга қадам ташлашга, қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигини таъкидлади.

Делегациямиз раҳбари самарали учрашувлар самарасидан нафақат шахсан ўзи, бутун Ўзбекистон меҳнаткашлари мамнун эканлигини, бу ҳақда хабарлар келиб турганлигини, неча-неча «пантуркизм» каби сохта «изм»лар туфайли узилиб қолган жондош, қон-қардош, бир чинорнинг икки шоҳи бўлган халқларнинг ҳамкорлиги тикланганлигида, Жамолиддин Румий ҳамда Алишер Навоий руҳи, биргина Туркия элининг эмас, балки бутун Шарқ туркистонликларнинг отаси, сардори ҳисобланган Ота Турк руҳи шод бўлажагидан мамнунлигини изҳор этди. Учрашувларда, суҳбатларда турк-туркни ҳамиша ҳар қандай шароитда қўллаб-қувватлашга тайёр ва ҳозир эканлиги қайта-қайта такрорланди.

Ташриф самараси қабул қилинган ўнга яқин ҳужжатда намоён бўлиши билан Туркияда ўзбек халқи вакиллари қолдирган илиқ муносабатлар олови, ёққан чироқлари нури абадий сўнмагай. Турли жабҳаларда ўзаро муносабатлар ниҳоли гуркираб ўсгай, шохлагай, барг ёзгай!

Бош вазир Сулаймон Демирэл 19 декабрда Ислом Каримов номига йўллаган қутлов мактубида таъкидлаганидек, Ўзбекистон Республикасининг мустақиллигини Туркия ҳукумати томонидан 1991 йил 16 декабрда тан олинганлиги ҳақидаги қарор Ўзбекистон халқлари қатори Туркия халқи учун ҳам шараф ва ғурурлидир.

«Қардош Ўзбекистон халқининг мустақиллигини, деб ёзади Бош вазир, — тан олган илк давлат бўлишдан ва бу тарихий қарорнинг ҳаммамиз учун ғоятда самимий ва самарали бўлган сафарингиз чоғида қабул қилинганлигидан алоҳида бахтиёрлик ҳисларини туймоқдамиз.

Шунга кўра халқаро ҳамжамиятнинг суверен ва тенг бир аъзоси сифатида янги босқичда ўртамиздаги мавжуд дўстлик, қардошлик ва ҳамкорлик алоқаларимизни янада ривожлантириш билан боғлиқ аҳдлашувларимизни яна бир бор таъкидлашни истайман.

Сизга ва сиз орқали мустақил Ўзбекистон Республикасининг қардош халқига сидқидилдан бахт, муваффақият ва фаровонлик тилайман».

Ушбу қутловнинг ўзи ҳам Президентликка номзодимизнинг нафақат республикамизнинг ички ишларини бошқаришдаги маҳорати, ишбилармонлигидан балки халқаро муносабатларда ҳам Ўзбекистоннинг равнақи, халқимизнинг бахт-саодати учун самарали курашга қодир, доно раҳбарлигидан далолатдир.

АҲДЛАШУВЛАР— ИЖРОСИ БИЛАН ГЎЗАЛ

— Ёдингизда бўлсин! — деб таъкидлади Ислом Абдуғаниевич — Тарихий кунларни гувоҳи бўлаётирмиз. Йиллар, асрлар ўтади, ҳозирги учрашувларимизни, аҳдлашувларимизни, Ўзбекистоннинг мустақиллигини биринчи бўлиб халқаро миқёсда тан олганлигини шахсан ўзим умрим борича унутмайман. Болаларимга, невараларимга, халқимга баралла айтаманки, кимки ўзини туркий халқлар фарзанди, деб билса, бу кунни ҳеч қачон унутмасин!

ҲУЖЖАТЛАРНИ, шартномалару битимларни, келишув аҳдлашувларни бажариш ҳарқанча қийин бўлмасин, бутун дунё олдида очиқ кўнгил, ёруғ юз билан айтаманки, уни албатта амалга оширамиз, ҳамма умидларимизга етишамиз.

Туркия иқтисодиётда ўзига ҳос тараққиёт йўлини босиб ўтиб, дунёдаги ривожланган мамлакатлар сафига кирди. Ўзбекистон халқига ҳам манфаат келтирадиган бу йўл ҳақ йўл. Бизда бу йўлдан қайтадиган бирон киши бўлмайди.

Доно ўзбек халқи «Яхши ният — ярим мол», дейди. Биз бу ерга яхши ният билан келдик. Бу йўлда омад ёр бўлсин!

Президентимиз самимий қабул учун миннатдорчилик билдириб, ўзбек халқининг «Аҳдга вафо марднинг иши» эканлиги, «Ваъда вафоси билан гўзал»лигини айтиб, аҳдлашувлар ижроси учун ҳаракат шу ердан — Туркиядан бошланишини уқдирди.

Биз биламизки, олдин ўйлаб, ҳисоб-китобини қилган мусбат ва манфий томонларини ҳисобга олиб, сўнгра сўзлайди, айтилган гап — отилган ўқ қабилида иш тутади, ўйлаганини амалга оширмай қўймайди. Делегациямиз раҳбарининг юқоридаги гапини эшитгач, бу услуб Туркияда, халқаро миқёсда қандай, ижобат бўлишини кузатдик. Иш кўзини билиб ҳаракат қилинса, яхши ҳаракат ҳамма ерда ҳам баракали бўлишига имонимиз комил бўлди. Матбуотда эълон қилинган аҳдлашувлар рўйҳатини кўздан кечирар эканман, унинг қатор бандлари ўша ерда ҳал этилганини гувоҳи бўлдим.

Ўзбекистон Республикаси билан Туркия ўртасида консуллик ваколатхоналари алмашиши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Шаҳло Маҳмудова ҳамда Туркия бош вазири ўринбосари, ташқи ишлар вазири вазифасини бажарувчи профессор Эрдол Инено имзолаган ҳужжат ҳақида гап кетганда, Туркиянинг Тошкентдаги консуллиги учун бино масаласи ўртага қўйилди. Шунда Ислом Каримов ўша заҳотиёқ Тошкентдаги ҳашаматли, шунга мос бино манзилгоҳини айтиб, Анқарада ҳам бу ишни тезлаштириб юборди. Ёки Туркия Президенти Турғут Ўзол бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида бу соҳани биладиган кадрларни тайёрлаб беришга тайёр эканлигини айтганда Ислом Каримов ширин гаплар, ҳазил-тоифа билан бу ваъдани аниқлаштирди. Беш йил давомида, ҳар йили минг кишидан иборат талаба Туркияда таҳсил кўрадиган бўлди.

Аҳдга вафонинг амалий якунларидан бири Тошкент — Истанбул — Анқара орасида «Ўзбекистон ҳаво йўллари»нинг очилгани бўлди.

Ўзбекистон ахборот бошқармаси билан Туркия Онадўлу бошқармаси ўртасида ахборот алмашиш ва ҳамкорлик тўғрисида Ўзбекистон ахборот бошқармаси номидан Эркин Ҳайитбоев ва Туркия Онадўлу бошқармаси номидан бош директор Беҳичем Экши имзолаган ҳужжат юзага чиқиши билан Тошкентга ташриф тўғрисида ахборот бериш юришиб кетди.

Ҳа, аҳдлашувга вафо, амалий ижро президентликка номзодимизнинг ташаббуси, иродаси, амалий ҳаракати билан Туркиядаёқ бошланиб кетди. Кенг истеъмол моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, оғир ва енгил саноатнинг бошқа тармоқлари, маданият соҳасидаги ишлар пойдеворига ҳам дастлабки ғиштлар қўйилди. Инсон ва унинг фазилатлари, дили ҳам кимлиги мусофирчиликда сафарда синалади, дейди ўзбек халқи.

Туркия сафарида яна бир бор синовдан ўтган, халқ, юрт ғами, манфаати, дарди, таъминоти, истиқболи ўйи билан яшовчи раҳбаримиз — Ислом Каримов номзоди учун овоз бериш билан мустақил Ўзбекистоннинг халқаро муносабатларда ҳам камолоти учун овоз берган бўламиз.

Ҳали кўп ёзилажак бой ва мазмунли ўтган тарихий тўрт куннинг мазкур лавҳалари ҳам бунга гувоҳдир.

Расул РАҲМОНОВ.

Тошкент — Анқара — Тошкент.
1991 йил 20 декабрь.

● Анқара шаҳридаги кичик ва ўрта корхоналар фаолияти билан танишилмоқда.

Суратларни ЎзТАГ мухбири Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган.

САФАР ҲАҚИДА ТУРКИЯ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

Birbirlerine hediye verdiler

● **«ТУРКИЙЕ»:**

«Ўзбекистонни тан оламиз»

«Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Бош вазир Демирэл ҳузурига ташриф буюрганда жуда катта илтифотлар кўрсатди». «Каримов Ўзол ва Демирэлга тўн кийдирди».

«Бош вазир Сулаймон Демирэл: — Ўзбекистон мустақиллигини олқишлаймиз тез кунлар ичида консулхона очамиз» деди.

«ГУНЕШ»:

«Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Бош вазир Сулаймон Демирэлга «Туркиянинг отаси» дея илтифот қилардиди...». Бош Вазир Демирэл Каримовга «Ўзбекистонни тан олишини айтди».

Каримов жумҳурият президенти Турғут Ўзолни ҳам ниҳоятда қадрлаб, ҳурмат қилишларини айтгач, «Туркия отахони Сулаймон Демирэл сайланганидан сўнг бизнинг ташрифимиз янада тезлашди. Ўзбекистон халқи бизнинг бу сафаримиздан катта самаралар кутяпти. Қардош ва қондош бўлган турк халқи Ўзбекистон халқига жуда яқиндир», деб таъкидлади.

● **«ЖУМҲУРИЙЕТ».**

«Ўзбекистоннинг давлат бошлиғи Ислом Каримов Анқарада Ўзол ва Демирэл томонидан жуда илиқ кутиб олинди. Ўзбекистон тан олиниб Тошкентда консулхона очишга қарор қилинди».

Ўзбекистон Туркиядан умидвор эканини тилга олган Каримов: «Энди орқага қайтиш йўқ. Биз йўлимизни танладик. Туркия билан тарихий бирдамликда, елкамаелка олға бориш ниятидамиз» деб айтди».

● **«САБОҲ»**

«Ўзбекистонда консулхона очиш ниятлари борлигини қайд қилган Бош вазир Демирэл бир бино танлашда Ўзбекистон Республикаси Президентидан ёрдам беришни сўради.

Меҳмон — Республика Президентидан энг чиройли бино Ташқи ишлар вазирлиги биносини Туркия консуллигига тақдим этишларини эшитиб, Демирэл буни «катта мардлик» деб баҳолади».

АХБОРОТ

МАҚСАД — БИРОДАРЛАШИШ

● **Тинчликни ҳимоя қилиш вилоят қўмитаси ва мамлакат Тинчлик жамғармасининг вилоят бўлими ташаббуси билан бир гуруҳ турли касб эгалари Ливияга жўнаб кетишди.**

Сафардан асосий мақсад — Шарқ мамлакатлари билан жумҳуриятимиз ўртасидаги халқ дипломатияси пойдеворини мустаҳкамлашга ҳисса қўшишдир. «Ёш тинчлик элчилари» шиори остида бошланган мазкур ҳаракат келгусида Жиззах вилояти билан Ливия Араб республикаси муниципалитетлари ўртасидаги биродарликни мустаҳкамлаб, маданий иқтисодий алоқаларга кенг йўл очади. Гуруҳ таркибига кирган истеъдодли хонанда Юлдуз Усмонова раҳбарлигидаги «Юлдуз» дастаси Ливияда ўз санъатини намойиш этади. Ҳайрия томошаларидан тушган маблағ машҳур Темурланг дарвозаси яқинида барпо этиладиган «Тинчлик боғи»га сарфланади.

«ТИНЧЛИК»КА ГАЛ КЕЛДИ

● **Октябрь районининг «Тинчлик» ижара хўжалиги марказидаги хонадонлар янги йил арафасида газлаштириладиган бўлди.**

Ҳозирча дастлабки 20 дан зиёд хонадон табиий газ хизматидан баҳраманд бўлишди. Район газлаштириш идораси ишчи-хизматчиларининг турар жойларга табиий газ узатиш қувурларини қисқа фурсатда сифатли қилиб ўтказганликлари туфайли ушбу хайрли иш амалга ошди. Тез орада қолган хонадонлардаги печь ва иситиш қозонларига ҳам газ берилади.

Б. САТТОРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

АНДИЖОН — ХИТОЙ

ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК

● **Андижон — Хитой ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланиб боряпти. Хитойликлар Андижонга келиб, андижонликлар эса Хитойга бориб, ўзаро савдо-сотиқ шартномалари тузишяпти. Бу ҳамкорлик яхши самара беряпти.**

Хитойлик уйғурларнинг таклифига биноан «Андижон — Уйғур уюшмаси» нинг бошлиғи Исомиддин Садиров раҳбарлигида бир қатор ташкилотларнинг вакиллари Урумчига бориб келдилар. Улар орасида Андижон тайёрагоҳи юк ташиш бўлимининг бошлиғи Анваржон Қосимов, Асака шаҳри аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бош муҳандиси Александр Белоусов, Андижон марказий универсал магазини директори Нурилло Сотволдиев ва бошқалар бор.

Андижонликлар ташрифи давомида Шинжон уйғур мухтор районининг диққатга сазовор жойларини бориб кўрдилар, у ерда яшаётган уйғур ва ўзбеклар билан мулоқотда бўлдилар. Ўзаро суҳбатлар чоғида Андижон — Урумчи ҳаво йўлини очиш, тайёра қатнови йўлга қўйиш, савдо-сотиқ ишларини жонлантириш ҳақида келишиб олинди.

— Урумчига сафаримиз келгусида катта самара беради, — дейди И. Садиров. — «Коп-чон» иқтисодий, «Шпан» фан-техника фирмалари билан амалий алоқа ўрнатамиз. Андижон шаҳрида Хитойда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар билан савдо қиладиган катта дўкон очамиз. Ғўзапоя ва бошқа чиқитлардан қоғоз ишлаб чиқарадиган фирма ташкил этамиз. Бу, жаҳон бозорига чиқишимиз учун йўл очади.

«Ўзбекистон овози» мухбири.

• СПОРТ •

ЎРИНБОСАРЛАР КУРИГИ

● ФАРҒОНАДА спорт гимнастикаси бўйича республика биринчилиги ўтказилди. Мусобақа спорт мактаблари талабалари ўртасида ташкил этилди. Шахсий ҳисобда спорт мастерлари орасида И. Панкова, Д. Азизова, А. Раҳимовалар маҳорат кўрсатишди. Ўсмирлардан Э. Валиев, А. Ниғматжонов ва И. Садриддиновлар ғолиблик супасига кўтарилишди. Жамоа ҳисобида Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар олимпиада резервлари мактаби талабалари биринчи ўринни эгаллашди. Фарғоналик ўринбосарлар эса иккинчи бўлишди. Тошкент областининг болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг жамоаси ғолиблик супасининг учинчи поғонасини эгаллади.

МОВИЙ ЙЎЛКАЛАРДА

● РЕСПУБЛИКА пойтахтида А. Митрофанов совини учун сузиш бўйича мусобақа ўтказилди. Мовий йўлкалар бўйлаб турли усулда сузиш бўйича кураш қизғин ва муросасиз баҳсга айланди. Чунончи, 100 метрга эркин усулда сузган О. Цветковский ғалаба қозонган бўлса, 200 метрга шу усулда сузган Д. Сон ҳам маррада биринчи бўлди. Брасс усулида сузишлар ҳам муҳлисларда қизиқиш уйғотди. А. Толпейкин 100 метрли масофани биринчи бўлиб босиб ўтган бўлса, Д. Панков 200 метрлик масофага 2 минут 8 секунд сарфлади.

ЯНГИ РУКН: «ЧОРРАҲА»

ЭРКАБОЕВ ЙИГИТЛАРИ

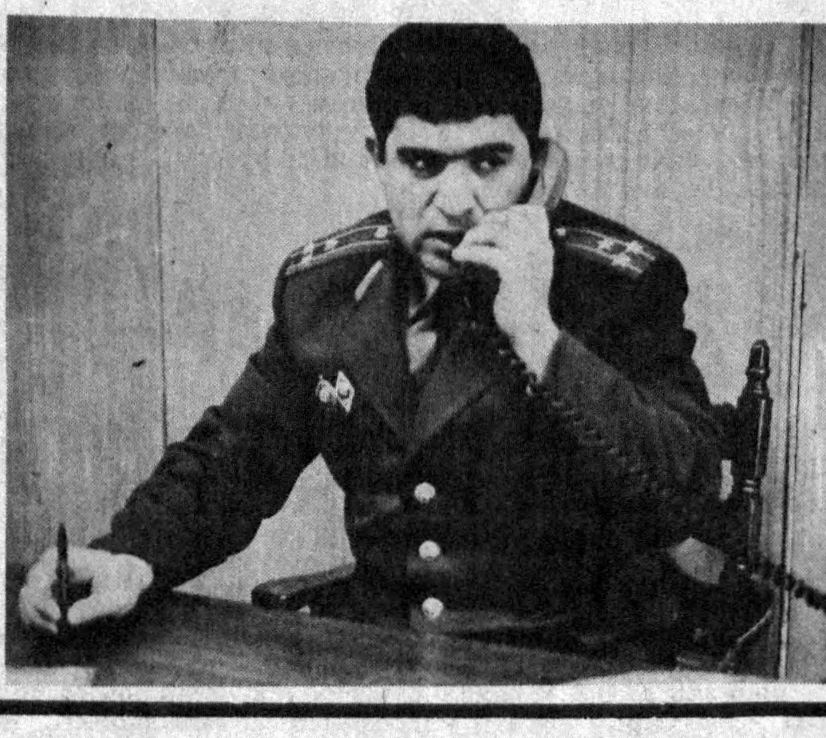

ёки Тошкент Давлат автомобиль назорати янгича ишламоқда

Ҳаёт қизиқда, бундан бир йил муқаддам баъзан кўчадан ўтиб қолсам чорраҳада қорнини мешдек қилиб турган ДАН (ГАИ) ходимига кўзим тушиб беихтиёр мийиғимда кулиб қўярдим. Рост-да, агар жиноятчи билан яккамаякка олишишга, яна бирининг ортидан қувишга (чопишга) тўғри келиб қолса, бечора нима қилади; токи ўзини ўнглагунча, думалаб-сумалагунча жиноятчи (у анойи эмас) жуфтакни ростлаб қолади...

Афсуски, бу лоф ҳам, қоф ҳам эмас. Камина бундай воқеаларга шахсан бир неча бор гувоҳ бўлган.

Ҳеч қандай жисмоний тайёргарликдан ўтмаган, жисмонан нимжон ёки бесўнақай, спорт турларининг биронтасидан умуман бехабар ва ҳатто ўз вазифасини яхши билмайдиган, муомала маданиятидан мутлоқ узоқ, қўрс қўпол, дарди-фикри «чойчақа» ундириш билан банд йўл назоратчилари бўлгани росмана ҳайдовчиларга сир эмас. Энди эса бундайлар камдан-кам учрайди ва ёки умуман кўринмай қолишди. Нега? Сабаб...

Бундан роппа-роса бир йил муқаддам Ўзбекистон Республикаси Давлат автомобиль назорати бошқармасидан Тошкент шаҳар ДАН бошқармасига милиция подполковниги Аҳмаджон Эркабоев бошлиқ бўлиб келган эди. Шаҳар ДАН бошқармасида бўлаётган ишлар, ҳангомалар унга беш қўлдек аён эди. Шунинг учун ҳам ишни ижобий томонга кескин ўзгартириш мақсадида ўз дастурини ишлаб чиқди. Аввалига уни ҳамкасблари билан ўртоқлашди. Лекин кўплар давлат автомобиль назорати хизматини тубдан ўзгартириш, янгилаш ва қайта тузишига ишонмадилар. «Ҳамма раҳбарлар ҳам шу, бошида ўзини кўрсатиш учун номига ташаббус қиладилар, сўнг буни унутишади», — дея қўл силтаганлар ҳам бўлди. Лекин у ҳафсаласини совутмади. Аксинча, енг шимариб ишга киришиб кетди...

Дарвоқе, мен ҳали у ҳақда очерк ёзмоқчи эмасман. Ҳали бунга эрта бўлса керак. Лекин у билан ана шу қисқа муддатда қилинган ишлар хусусида суҳбатлашиб ўтирибман. Чунки, бунинг сабаби бор. Тошкент ДАН бошқармаси бугунги кунда янгича ишламоқда. Буни одамларнинг ўзлари очиқдан-очиқ тан олмоқдалар.

АЧЧИҚ ҲАҚИҚАТ...

— Аҳмаджон ака, рўзномаларнинг саҳифаларида, ойнаи жаҳонда, радио тўлқинларида турли қотилликлар ва ўғриликлар, қароқчилик, талон-торож қилишлар, фирибгарлик ва товламачиликлар, зўрлаб номусга тегишлар тўғрисида ўқиб кўриб, эшитаётган хабарлар киши вужудини ларзага солмай иложи йўқ. Айниқса, рекетчилар тобора чўкиб бораётган иқтисодиётимизнинг бутун бир соҳаларини гирибонидан олишмоқда. Чайқовчилар эса ер ости ва ер усти йўлакларида, аҳоли гавжум жойларда, бозор-ўчарларда билган номаъқулчиликларини қилишиб, обдон ҳаддидан ошмоқдалар. Отчопар чайқов бозорига эса йўлаб бўлмайди. Нархи чақиб олади. Автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари устахоналарда йўқ-у, чайқовда эса фалон пулга бор. Буларни қандай тушуниш керак? Нималар бўляпти, ўзи? Устига устак содир этилаётган жиноятларнинг кўпчилиги автомобиллар ва ҳайдовчилар ёрдамида амалга оширилаётгани сир эмас.

— Гапингизда жон бор. Бу аччиқ ҳақиқат. Ўғри бир пойласин, эгаси минг пойласин, деганларидек, уларни бутунлай жиловлаш қийин бўляпти. Лекин шунга қарамай маълум ишлар қилинмоқда. Йўл-назоратчиларимиз йил бошидан буён қарийб 1100 та катта-кичик жиноятни фош этдилар. Улар орасида қасддан қилинган қотиллик ҳам, талончилик ва ўғирлик ҳам, мол-мулкни ўғирлаш ҳам, пешона тери билан топган пулига олинган машиналарни олиб қочиш ҳам, зўрлаб номусига тегиш, наша ва гиёҳвандлик ҳам, ўт очиш қуролларини сақлаш ва сотиш ҳамда сохта ҳужжатлар тайёрлаш ҳам бор. Бизнинг ёрдамимиз туфайли жиноий қилмишлари учун қамоққа олинганлар ўтган йилга нисбатан икки баравар кўп бўлди. Шунингдек, 30 мингга яқин йўл ҳаракати қоидаларини қўпол равишда бузиш ҳоллари аниқланди. Дарахтнинг бўшини қурт ейди, дейдилар. Лекин биз бўш келмаяпмиз. Қоидабузарларга нисбатан қаттиққўл бўляпмиз. Бунинг натижасида Тошкент шаҳрида маст ҳайдовчилар айби билан рўй берадиган аварилар сони тўртдан бир баравар, чорраҳалардан ўтиш чоғида қоидани бузиш ҳоллари 18 фоиз камайди. Пировардида шу йилнинг ўзида машиналар тўқнашуви 15 фоиз, ағдарилиши икки баравар қисқарган бўлса, бахтсиз ҳодисаларда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан жароҳатланганлар сони 98 кишига камайди...

Аҳмаджон ака Эркабоев табиатан камсуқум, камтарин инсон. Мақтанишни ҳам билмайди. Бироқ у юқорида келтирган рақамлар замирида катта меҳнат, матонат, пешона терлари бор. Булар «Эркабоев дастури» нишоналаридир.

Ҳақиқатан, кейинги пайтда республикамиз пойтахти Давлат автомобиль назорати иши анча ўзгариб кетди. Аввало унинг шахсий таркиби ёшарди. Ёшардигина эмас, балки ДАН унга адашиб кириб қолган нафси «наҳанг» ходимлардан тозаланди. Эскича ишлашга, оғирнинг усти, енгилнинг остида юрадиганлар дастур талабларига жавоб беролмай қолдилар. Қарасаки, кўпчилик ичида изза бўляптилар. Илгари чойхонада ош еб, қорин қўйиб юрганлар, жисмоний ва тактик машқларга дош беролмай, ҳамкасблари олдида шолғомдек қизариб қолишди. Уят ўлимдан қаттиқ, дейдилар. Бундайлар бирин-кетин ДАНни тарк этдилар.

Мен юқорида бунга бежиз ишора қилмаган эдим. Янги келганлар махсус таълим курсини ўташди. Ҳозир охирги гуруҳ дастур курсини тугаллаш арафасида турипшибди. Барча бўлим ва бўлинмалар билимдон ва йўл ҳаракати қоидаларини пухта билувчи кадрлар билан таъминланган. Эркабоевнинг дастуридан жисмоний, тактик машғулотлар кенг ўрин олган. Йигитлар ҳар қандай маркадаги машинани, мотоциклларни бошқара олишлари, рация билан ишлай олишлари ва ўзларини ҳимоя қилиш усулларини мукаммал билишлари шарт. Илгари фақат «белги» учун хизмат қилган бундай «машғулотлар» бугунги кунда амалий жиҳатдан мунтазам ўтказилмоқда.

Полковникни йўқлаб шаҳар автомобиль назорати бошқармасига борганимда Аҳмаджон ака янги маълумотлар билан танишиб ўтирган экан. Мана кўринг дея, менга бир кунлик маълумотномани узатдилар. Мен улардан айрим мисолларни келтириб ўтишни лозим топдим.

ХАЛҚ ҲАҚИГА ХИЁНАТ ҚИЛУВЧИЛАР ПАЙИ ҚИРҚИЛМОҚДА

Маълумотномани кузатар эканман, яхшиям ДАН ходимлари бор дейман ўзимга-ўзим.

Балки улар бўлмаганда ҳатто чет эллик — Вьетнам фуқаролари Нгуен Кун Дунг билан Буан Ксуан Зи «ВАЗ—2109» маркали М 640-201 номерли машинада 2 қоп пулни — яъни 830 минг сўмни қаергадир олиб кетишган бўлишарди. Яхшиямки ДАН ходимлари ҳушёр. Милиция капитани Йўлдош Каримов билан милиция катта лейтенанти Эркин Султонов уларни ушлашганда, хорижликлар тиз чўкиб «бир қоп пул сизларники, эвазига бизни қўйворинглар» дея ялиниб-ёлворишди. Лекин Эркабоев йигитлари виждонларини сотишмади...

Балки улар бўлмаганда ҳайдовчи А. Старих Жамбул автокорхонасига қарашли 22—94 ДЖМ номерли машинада Андижон шаҳридан 12 тонна лимонни Москвага олиб кетаётганда қўлга тушмасди. Яхшиям ДАН ходимлари бор. У «Уч қаҳрамон» постидан ўтаётганида 187387 сўмлик «мол» ортган «КамАЗ»и билан қўлга тушди.

Қарши автокорхонаси ҳайдовчиси Л. Норбоев ўзига тегишли «МАЗ—53371» маркали машинада 13 тонна пиёзни Подольск шаҳрига олиб кетаётганида ДАНнинг Эркин постида тўхтатилди. Андижонлик И. Бобожонов (Қуравой ширкати) 11—07 АНМ номерли «ЗИЛ—133» машинасида 5 тонна олма ва 5 тонна пиёзни Олтой ўлкасига ҳеч қандай ҳужжатларсиз пуллагани олиб кетаётганида ДАН ходимлари уни бу узоқ «сафар»дан қайтариб қолишди.

Шу ҳам инсофданми, ахир ўзимизда бундай маҳсулотлар етишмаётганидан бозорда кун сайин нарх-наво осмону фалакка кўтарилиб кетаётган бўлса-ю, улар халқ ризқини қийиб, мўмай даромад орттирмоқчи бўлсалар?!.

Сирдарёлик Б. Дониёров ҳам Д 30—33 СИ номерли шахсий енгил автомашинасида Тошкенти азимдан 40 килограмм қанд, 90 килограмм гуруч, 18 килограмм конфет олиб кетаётганида ДАН ходими О. Умрзоқов томонидан тўхтатилди. Қизиқ, бу маҳсулотлар талонга ҳам топилмай анқонинг уруғи бўлиб турган бир пайтда Умрзоқов уларни кимнинг ризқини қирқиб қаердан олди экан?

Афсуски, бундай мисолларни истаганча келтириш мумкин. Яхшиямки, ДАН ходимлари бор. Халқ ризқини қияётганлар йўлига ғов солишяпти. Бу йил турли моллар ва товарлар ҳамда озиқ-овқат маҳсулотларини республикадан ташқарига ғайри-қонуний равишда олиб кетишга чек қўйиш давлат автомобиль назорати ишининг муҳим бир қисмига айланди. Катта шаҳарларга чиқадиган йўллар эса худди шу ердан — республика пойтахтидан бошланади. Шаҳардан чиқадиган барча йўлларда ҳар куни ўнлаб юк машиналари текширилмоқда. Шу кунгача ДАН ходимлари 250 минг тоннага яқин озиқ-овқат маҳсулотларини давлат омборларига қайтаришди. Бундан ташқари учарлар томонидан ўзга минтақаларга олиб кетилаётган турли саноат, қурилиш моллари, автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари қайтариб олинди. Уларнинг умумий нархи 23 миллион сўмни ташкил этади. Буларнинг ҳаммаси ДАН ходимларининг кунни тунга улаб ишлаётгани натижасидир.

ПОСТДА ҲУШЁР

Тошкент ДАН бошқармасига Эркабоевнинг келиши билан кўплаб ўзгаришлар ҳам кириб келди. Янги техника электроника ДАНнинг кундалик ҳаётидан ўрин олмоқда.

— Бошқармамизнинг кўпгина бўлимларини чет эл компьютерлари билан жиҳозлашга эришдик, — дейди Аҳмаджон ака. — Эндиликда шаҳардаги барча район бўлинмаларини ҳам компьютерлаштириш ва уларни ягона тизимга бирлаштириш масаласи устида ишлаяпмиз.

Эсимда, бундан бир-икки йили муқаддам ДАН моддий-техника базаси ночор ҳолда эди. Автомобилларнинг ҳаммаси чарчаган эди. Ҳатто жиноятчини қувиб етишга ҳам қурби келмасди. Уддабурон бошлиқ келди-ю, хўжалик ишлари ҳам юришиб кетди. Беш-олти ойнинг ичида беш йилдагидан кўп махсус техника воситалари олинди. 20 га яқин тезюрар машина, 6 та япон алькометри, 30 та ихчам венгер рацияси шулар жумласидандир. Автомашиналарни олиб қочишга қарши ўрнатилаётган «Пеленг» тизимини жорий этиш ниҳоясига етмоқда. Акс ҳолда жиноятчиликка қарши самарали курашиш қийин...

Эркабоев йигитлари ишончли техника билан постда ҳушёр турибдилар. Яқинда Педагогика кўчасида бир машина 6 ёшлик болани уриб кетди. Ҳайдовчи унга ёрдам бериш ўрнига жуфтакни ростлаб қолди. Лекин Эркабоев йигитлари ўша куни кечқурун «Икарус» ҳайдовчисини топиб келдилар. Яна бир мисол. 12 яшар қизни бир машина уриб кетди. Ҳайдовчи кўздан яширинди. Лекин «қочоқ» ҳайдовчини йигитлар бир ярим соатда оёғини ерга тегизмай ДАНга олиб келдилар.

Ишларнинг самарали бўлишида ишга ижодий ёндашиш муҳим аҳамият касб этяпти. Эркабоев келиши билан унинг дастурига биноан бошқармада янги қидирув бўлими, жамоатчилик билан ўзаро, алоқа бўлими ва бошқа қатор янги-янги бўлимлар вужудга келди. Бу бўлимлар ҳозирда янгича ишлашмоқда. Ҳатто Санкт-Петербург, Москва ва бошқа катта-катта шаҳарлардан ДАН ходимлари келишиб, Эркабоев йигитларининг тажрибасини ўрганяптилар. Бу ўринда биргина мисолни эслатиб ўтиш жоиз. Ўша бўлимлар ёрдамида йўл ҳодисаси юз берган жойдан қочиб яширинган ҳайдовчиларни аниқлаш 40 фоиздан 80 фоизга етди. Бу катта ютуқ албатта.

— Одамларимиз янгича ишлашга ўрганаётганидан, интилаётганидан жуда хурсандман, — дейди Аҳмаджон ака. — Бизда ҳам хизмат кўрсатиш маданияти ошиб боряпти. Ҳайдовчилар, йўловчилар билан яқиндан ҳамкорликда ишлашга ҳаракат қиляпмиз. Шанба ва якшанба кунлари шаҳар бошқармасида 100—150 киши турли масалалар бўйича қабул қилинади. Масалан, долзарб муаммолар иложи борича шу ернинг ўзида ҳал қилинади. Эндиликда йўловчилар ва ҳайдовчилардан тушаётган шикоятлар ҳам кескин камайди. Энг муҳими, биз ҳайдовчилар билан умумий тил топишиб ишлаяпмиз. Улар бизга светофорларнинг ишламай қолганлиги, чорраҳаларда машиналарнинг тўпланиб қолаётганлиги, авария ҳолатлари, йўлларнинг бузилганлиги, йўл ҳаракати белгиларининг бор-йўқлиги ёки кераксиз, эсдан чиқиб осиғлиқ қолганлиги тўғрисида хабарлар берадилар. Шофёрлар ёрдамида олиб қочилган машиналарнинг топиш имкони ҳам бўляпти. Айниқса, маҳалла қўмиталари билан алоқаларимизнинг мустаҳкамланиб бораётгани қувонарли. Ходимларимиз жойларда бўлишиб, йўл ҳаракат қоидалари бўйича тушунтириш ишларини олиб боряптилар. Олиб қочилган машиналарни ўзгартирадиган бир нечта «яширин устахона»лар маҳаллалар фаолларининг ёрдамида фош этилди. Биз ишга бундай муносабатни жуда қадрлаймиз. Одамлар ишончига кириш, уларнинг ишончини қозониш эса бизнинг ишимизда жуда муҳимдир. Эндиликда қоидани қўпол равишда бузган ҳайдовчиларга жазо чорасини меҳнат жамоаларининг ўзида қўллашни шу автокорхоналар раҳбарлари билан келишиб олдик. ДАН ходими йўл варақасига қандай қоидани бузганини қайд этиб беради, холос.

ИККИНЧИ БОСҚИЧ МУАММОЛАРИ

— Биз ўз дастуримизни босқичма-босқич ўтказяпмиз, — деди суҳбатимиз сўнггида Аҳмаджон Эркабоев. — Унинг натижаси яхши бўлиши керак. Лекин баъзи умумий муаммоларимиз бу ишларни анча кечикишига сабаб бўлмоқда. Масалан, айтайлик, йўллар ва чорраҳаларни жиҳозлаш, транспортнинг техник ҳолатини текшириш учун ҳали бизда воситалар, мосламалар унча етишмайди. Кўпчилик шикоят қилаётган йўлларни ремонт қилиш, таъмирлашга эса бизда маблағ йўқ. Йўл солиғидан олинадиган маблағдан бизга жуда ҳам кам ажратилади. Ҳозирда «Пеленг» тизимини жорий этиш учун жиҳозлар камлик қиляпти. Чунки таъминот масаласи чатоқ. Таълим-тарбия ишларимизни ҳам кучайтиришимиз керак. Ҳали ҳам ДАН ходимлари орасида қўпол, қўрс, ҳайдовчининг чўнтагига кўз тикадиганлари йўқ эмас. Хуллас, муаммолар етарли.

Лекин Тошкент давлат автомобиль назорати бошқармасидагилар ухлаб ўтиришгани йўқ. Уларнинг Эркабоевдек тиниб-тинчимас, ғайрат ва ташаббускор раҳбари бор. У ўз дастури билан бутун бир механизмни ҳаракатга келтирди. Зеро, дастурнинг иккинчи босқичида бу муаммолар ҳам бартараф этилса ажаб эмас.

...Навбатчи оператив маълумотни қабул қилиб олди. Америкадан келтирилган «Ай-Би-Эм» компьютери ишга тушди. Компьютер харитада Тошкентнинг 2,5 мингта кўча, тор кўча, боши берк кўчалари пайдо бўлди. Ана дисплейда объект йилт этиб кўзга ташланди. Тезкор гуруҳ йўлга чиқди. Бу чаққон, абжир ва мерган йигитлар Эркабоев йигитларидир...

Тўхтамурод ТОШЕВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ МУҲАНДИСЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар таркибидаги бўш лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: мелиоратив, қурилиш ва кўтарма-транспорт машиналари, чет тиллари, ҳисоблаш техникаси ва амалий математика, чизма геометрия ва муҳандислик графикаси, тракторлар ва автомобиллар;

профессорлар: чорвачилик фермаларини механизациялаштириш, гидротехника иншоотлари (0,25);

доцентлар: гидротехника иншоотлари, чет тиллари, машиналарнинг мустаҳкамлиги ва уларни таъмирлаш, қурилиш, механикаси, тракторлар ва автомобиллар (2), фалсафа, ҳаётий фаолият хавфсизлиги, иссиқлик техникаси, ишларни механизациялаштириш ва мелиоратив ҳамда қурилиш машиналарини ишлатиш, машина-трактор паркини ишлатиш, машина деталлари ва механизмлар назарияси, электр ускуналарини ишлатиш ва уларни таъмирлаш, тупроқшунослик ва деҳқончилик, иқтисодий назария асослари, умуммиллий фанлар (биология);

катта ўқитувчилар: тупроқшунослик ва деҳқончилик, рус тили, фалсафа, чет тиллари, чет эллик ўқувчилар учун рус тили (4);

ўқитувчилар: рус тили, чет тиллари, чет эллик талабалар ва аспирантлар учун рус тили;

ассисентлар: ҳисоблаш техникаси ва амалий математика (2), машиналарнинг мустаҳкамлиги ва уларни таъмирлаш (2), гидрогеология ва гидрология, қишлоқ хўжалиги машиналари (2), тракторлар ва автомобиллар, ҳаётий фаолият хавфсизлиги, мелиоратив, қурилиш ва кўтарма-транспорт машиналари, ишларни механизациялаштириш ва мелиоратив ҳамда қурилиш машиналарини ишлатиш, қишлоқ хўжалигида электр қувватидан фойдаланиш.

Танлов муддати — 1992 йил 18 январгача.

Ўзбек ва рус тилларини пухта эгаллаган кишилар имтиёзга эга бўладилар.

ҚАРШИ БЎЛИМИДАГИ КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА:

мудир: олий математика ва ҳисоблаш техникаси;

доцентлар: олий математика ва ҳисоблаш техникаси (3), қишлоқ хўжалиги машиналари, назарий ва амалий механика;

катта ўқитувчи: фалсафа ва илмий коммунизм назарияси;

ўқитувчилар: педагогика ва қишлоқ хўжалиги фанларини ўқитиш услубиёти;

ассисентлар: машина-трактор паркини ишлатиш, назарий ва амалий механика, педагогика ва қишлоқ хўжалик техника фанларини ўқитиш услубиёти, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши иқтисоди ва уни ташкил қилиш.

Танлов муддати — 1992 йил 18 январгача.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй, расмийлаштириш бўлими.

ТОШКЕНТ ВАКЦИНА ВА ЗАРДОБЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИЛМГОҲИ

лабораториялар бўйича **бўш лавозимларга**

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: тажрибавий технология ва жорий этишни ташкил қилиш (кимё, биология фанлари номзоди), биологик фаол бирикмалар (кимё, биология фанлари номзоди);

кичик илмий ходимлар: биотехнология (биология, тиббиёт соҳасидаги маълумот билан).

ТАНЛОВ МУДДАТИ — 25 ДЕКАБРгача.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700084, Тошкент шаҳри, Мавлонов кўчаси, 37-уй. Телефонлар: 34-76-25, 34-79-53.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР, ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Жумҳуриятимизда сўнгги вақтларда ҳар хил суғурта ташкилотлари ва кооперативлари пайдо бўлганлиги муносабати билан, Ўзбекистон Республикаси Давлат суғуртаси бошқаруви **давлат суғурта органлари** давлатдан ташқари суғурта ташкилотлари билан тузилган шартномалар бўйича **даъволарни қабул қилмаслигини ва уларнинг фаолияти учун ҳеч қандай масъулиятни ўз зиммасига олмаслигини**

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СУҒУРТА БОШҚАРУВИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» акционерлик жамиятининг «САРБОН» Ўзбекистон реклама агентлиги.

«Ўзбекистон овози» рўзномаси муҳарририятининг жамоаси журналист ва ёзувчи Мақсуд Қориевга онаси

Муборак ПУЛАТҲОЖИ қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Консерватория раҳбарияти ва жамоаси, ижтимоий фанлар кафедрасининг професcори А. З. Зиёдовга рафиқаси

Раҳима Иноғомовна ЗИЁДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар Бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни жамоаси, рўзнома ва ойномалар муҳарририятлари тармоқнинг кекса ходими, ёзувчи Мақсуд Қориевга онаси, республика нафақадори

Муборак ПУЛАТҲОЖИ қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«Ўзбектелефильм» студияси жамоаси кинотасвирчилар Мирзоҳид ва Мирвоҳид Ҳамидовларга онаси

Марғуба ҲАМИДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари) Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб,) М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

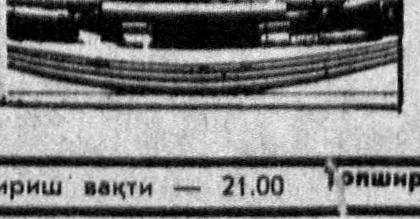

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: *700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.*

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, 32-53-20; партия турмуши, советлар ҳаёти, назария ва мафкура — 33-34-69, 33-38-95, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; деҳқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-70; иқтисодиёт ва ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-36, 32-55-16; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; аҳлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

ЎЗМУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«Ўзбекистон овози» («Голос Узбекистана») — общественно-политическая газета Народно демократической партии Узбекистана.

● Йилига 256 марта чиқади.

Нашр кўрсаткичи 64583.
Буюртма № 6481

№ 248.

Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилди. ● Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди — 22.00 Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000 Тошкент шаҳри. Ленинград кўчаси, 32. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.